

GRAN TEMPTACIÓ

RAQUEL ALBA I MIREIA ARANDA | FOTOGRAFIES DE JOAN MASATS I MIQUEL COLL

Més enllà de la 'generació Nocilla'

Cap d'ells passa dels 35, però han aconseguit el somni de qualsevol escriptor: publicar la seva primera novel·la. Etiquetats per la crítica com a 'generació Nocilla' malgrat no sentir-s'hi identificats, aquesta nova fornada d'autors és cada vegada més visible, i amb diferents veus, ofereix la seva perspectiva del món. Des del 'Plaers' hem parlat amb alguns d'ells.

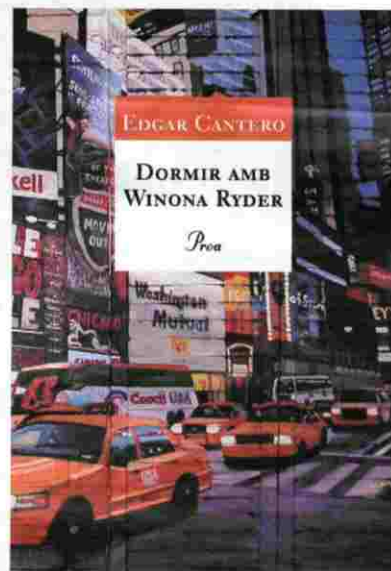
Edgar Cantero

Lloc de naixement: Barcelona, 1981.

La seva primera novel·la: *Dormir amb Winona Ryder* (Proa, 2008) va guanyar el Premi Ciutat de Badalona i el XXXVII Premi Crexells de l'Ateneu Barcelonès.

Està cansat... que l'etiquetin. "No sé qui va ser el primer a vendre *Dormir amb Winona Ryder* com a moderna o descarada; potser els editors, o potser els periodistes, no ho sé. Però crec que va perjudicar-me, perquè molts crítics no van anar més enllà de l'etiqueta: o s'empassaven aquest rotllo de 'l'autor amb actitud', o em denunciaven com un frau, i entre uns i altres, crec que ni van llegir la novel·la".

Projectes: "Hi haurà un recull de material antic amb què he anat guanyant premis locals aquí i allà (2003-2006, més o menys). Es titularà *Aranyes del Canadà* i sortirà al maig del 2009. A més, acabo d'enllestir un llibre "superguapo" en castellà; no té títol ni editor".

La publicació, al final del 2006, de la novel·la d'Agustín Fernández Mallo, *Nocilla Dream*, va donar origen al nom d'una generació d'escriptors nascuts a la dècada dels setanta, amb uns certs plantejaments revolucionaris i submergits de ple en l'era d'Internet. Segons alguns crítics, les principals característiques de l'anomenada generació *Nocilla* són l'inconformisme, la publicació de les seves obres en editorials minoritàries, l'ús habitual d'Internet i dels seus propis blogs com a experimentació i el seu rebuig cap a la literatura més convencional. En general, però, quan se'ls pregunta sobre la pertinença a aquesta o a alguna generació, la majoria d'escriptors per sota dels 35 anys no s'hi identifica.

La no-generació Pau Planas (34), que ha publicat *La nau* (Amsterdam Llibres), creu que "si alguna cosa tenim en comú els que hem nascut a partir dels anys setanta, és que no se'ns deixa ser generació, no podem renovar cap estructura, no podem tenir res en comú, més que les vides diverses, fragmentades, inestables i inclassificables. Que d'aquest bucle càbtic en pugui sortir alguna cosa digna, identificable, amb elements comuns i amb un mínim de sentit, el temps ho dirà". Per a Edgar Cantero (27), autor de *Dormir amb Winona Ryder* (Proa), el concepte de generació *Nocilla* és més "una etiqueta creada per a una generació merament cronològica i abraçada per la premsa. Personalment, només he llegit *El día que me vaya no se lo diré a nadie* de Kiko Amat, que em va agradar força, i no he conegut cap autor del grup". Teresa Roig (33), que ve de publicar la seva segona novel·la, *Pa amb xocolata* (Aisis), en canvi, creu que el fet de ser fills de la democràcia els ha d'aportar consciència cultural: "Tenim el deure de mantenir el cap sobre les espatlles i custodiar uns valors cada cop més efímers, que inclouen l'amor i el respecte per la nostra llengua i cultura", apunta. Per a Laia Aguilar (32), autora de *Les bruixes de Viladrau* (Aisis), si alguna cosa té en comú i pot aportar a la seva generació —que ha nascut i crescut amb la televisió— a la literatura catalana és "un registre molt

Belén Roldán

Lloc de naixement: Terrassa, 1978.

La seva primera novel·la: *El caballo de Miguel* (Plataforma, 2008), un recull d'històries sobre el treball del voluntariat de l'Hospital de Sant Joan de Déu escrit en col·laboració amb Tina Parayre, coordinadora del grup de voluntaris ("ella va actuar des de l'inici com l'ànima del projecte i com a guia, d'una manera semblant al que fa Virgili a la *Divina Comèdia*").

Projectes: "Ara mateix estic treballant en la idea d'una novel·la diària i en un llibre de poesia".

més visual" que, segons l'autora barcelonina, sovint es troba a faltar en alguns textos literaris.

Durs inicis. Membres de la generació *Nocilla* o no, aconseguir la primera oportunitat per donar-se a conèixer en el món literari no acostuma a ser fàcil. Tot i que alguna vegada, com en el cas de Belén Roldán (30), que tot just ha publicat la seva primera novel·la, *El caballo de Miguel* (Plataforma), o de Toni de la Torre (27), que n'acaba de publicar la cinquena, *La receta de la felicidad Starbucks* (Columna), l'oportunitat es presenta de manera espontània. "La idea del meu llibre va partir de l'editor, que havia conegut la coordinadora del grup de voluntariat de l'Hospital Sant Joan de Déu, Tina Parayre. Ella li havia explicat algunes històries i anècdotes que li ha-

viu fascinat. Em va parlar de la Tina i de la idea de fer un llibre recollint d'alguna manera aquestes històries per comunicar un missatge positiu i de creixement personal", explica la Belén. Pel que fa a en Toni, perquè li publicuessin la seva última obra, una reflexió sobre la fórmula de la felicitat Starbucks i la manera d'aplicar-la a la vida personal, tampoc no va haver de trucar a cap porta: "No em vaig trobar cap dificultat. Vaig tenir la idea, la vaig proposar a l'editorial, els va agradar i la van acceptar". Però, de vegades, les oportunitats només arriben després de cercar-les intensament. És el cas de Teresa Roig, que ens comenta: "No tinc ni idea de

El talent no té edat

Molts autors de renom van començar a publicar quan encara eren gairebé adolescents. Amb només 19 anys, Truman Capote va publicar els seus contes a les revistes *The New Yorker*, *Harper's Bazaar* i *Mademoiselle*.

Als 24 anys, es va editar el seu primer llibre, *Altres veus, altres àmbits*. El mestre del conte de terror psicològic Edgar Allan Poe va publicar als 18 anys un llibre de poemes: *Tamerlane and other Poems* (1827). També als 18 anys va iniciar la seva carrera literària el poeta britànic Percy Bysshe Shelley tot escrivint diversos poemes i dues novel·les gòtiques: *Zastrozzi* i *Saint Irvyn*.

John Kennedy Toole, l'autor de *La conjura dels necis*, va escriure als 16 anys *La biblia de Neó*, que es va publicar després de la seva mort. De la seva banda, el poeta sevillà Gustavo Adolfo Bécquer es va traslladar amb 18 anys a Madrid amb el desig de triomfar a la literatura. Amb 20 anys, ja havia publicat sarsueles com *La novia y el pantalón*.

1. Kiko Amat
2. Truman Capote
3. Gustavo Adolfo Bécquer
4. Edgar Allan Poe
5. John Kennedy Toole
6. Percy Bysshe Shelley

LA RECEPТА STARBUCKS DE LA FELICITAT

En aplegar béns per millorar el teu dia a dia i aconseguir una satisfacció total.

Toni de la Torre

Lloc de naixement: Barcelona, 1981.

La seva primera novel·la: *La recepta Starbucks de la felicitat* (Columna, 2008), en què ens explica per què anem a l'Starbucks i paguem 4,5 € per un cafè que podríem obtenir per 1,5. "A l'Starbucks no hi anem buscant només un cafè, sinó un moment de felicitat que Starbucks ens ofereix a través de diversos elements en els seus establiments. Aquests elements són els ingredients de la recepta Starbucks de la felicitat, que jo proposo aplicar a la vida personal per millorar el nostre dia a dia".

Projectes: "M'agradaria moltíssim escriure una obra de ficció. De fet, tinc una bona història al cap. M'estic deixant endur per una sèrie de personatges que em van guiant a poc a poc per un univers molt especial que més endavant espero que es converteixi en la meua primera novel·la". Malgrat això, el proper llibre d'en Toni serà de creixement personal i parlarà d'amor. "Vull descobrir el romàntic que hi ha a dins de cadascú de nosaltres, vull establir una manera de conèixer amb aquesta emoció de la qual parlem molt però en la qual sovint pensem poc".

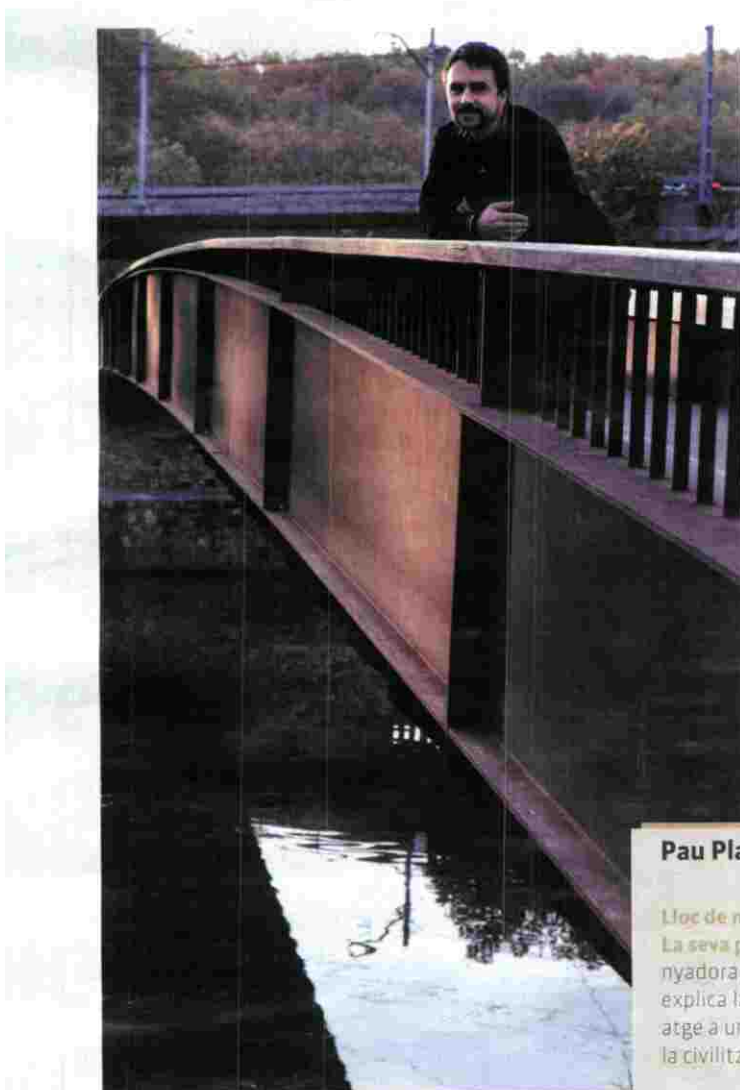
quantas vegades em van dir que no abans de publicar el primer escrit. Però tinc guardades algunes cartes de concursos i editorials de record". La Teresa afegeix: "També dels 'no' se n'aprèn, ja que sovint volen dir altres coses: 'ets massa jove', 'no tens padrins', 'encara no en saps prou', 't'equivoques de porta'...".

Alguns autors ni tan sols tenen el luxe de rebre un "no" com a resposta. En aquest sentit, Pau Planas comenta: "A les editorials no et diuen 'no'. Senzillament no reps resposta, perquè ets un desconegut, i un desconegut, lògicament, no ven". Laia Aguilar, autora de *Les bruixes de Viladrau* (Alisis), assenyala que "això és frustrant. La pregunta que ens fem moltes vegades els qui escrivim és si a les editorials es llegeixen els textos que els fem arribar".

A la recerca del premi. Per a molts, la via més directa són els premis literaris, com en el cas del mateix Pau, que va guanyar el premi de novel·la curta Just M. Casero l'any 2007 amb *La nau*. "Aquesta és una de les poques vies que hi ha per trencar el cercle vicios, perquè permet que un escriptor desconegut es deslliuri de la maledicció de ser-ho", assenyala l'autor gironí.

Mileurisme literari

Segons una enquesta feta el 2007 per l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC), només un 6'8% dels escriptors catalans tenen ingressos de més de 18.000 euros anuals fruit de l'escriptura. La majoria compaginen l'ofici fent de professors (34%), davant d'un 5% que només escriuen. Però en el cas dels escriptors nascuts en la dècada dels setanta, sembla que hi ha més tendència a intentar viure de l'escriptura i, fins i tot, a deixar feines ben remunerades. Aquest és el cas d'autors com Teresa Roig o Edgar Cantero, que han renunciat a feines en el món audiovisual i de la publicitat, respectivament, per dedicar-se a la passió d'escriure, encara que sigui com a mileuristes. Com assenyala l'Edgar, "els premis (no els drets d'autor) de *Dormir amb Winona Ryder* i dues obres menors, *Baileys n' Coke* i *Dies delenda*, m'han proporcionat un coixí econòmic que em permet viure tot sol treballant mitja jornada a *El Jueves*. Hi perdo diners, però ja me'n preocuparé d'aquí a dos o tres anys".

Aquesta via, però, tampoc no és fàcil, i tots coincideixen en el fet que és necessari perseverar, prendre's les derrotes com a estímuls i continuar treballant i enviant textos a les editorials.

Edgar Cantero va obtenir el premi XXXVII Premi Crexells que atorga l'Ateneu Barcelonès i el Premi Ciutat de Badalona amb la seva òpera prima *Dormir amb Winona Ryder*. En el seu moment, alguns crítics van considerar que la novel·la era massa "pop" i "descarada" per obtenir premis majors com el Sant Jordi. Amb una actitud provocadora que llueix com a marca patentada, Cantero reflexiona sobre el tema: "No vaig triar aquest tema ni aquest estil per guanyar premis. De fet, jo volia molts diners; volia el Sant Jordi, escriure sobre Winona Ryder no era una bona estratègia. La prova és que vaig perdre el Sant Jordi. Però no podia fer cap altra cosa. Tinc les muses que tinc, i l'estil que tinc; sempre escriuré així, amb un gust pop i ganes de divertir. I crec que agrada a moltíssima gent".

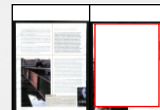
Qualitat o sort. La majoria d'escriptors novells coincideixen a afirmar que el factor sort és important: "Pot ser que el que escriguis arribi al moment just i els interessis per una sèrie de factors, perquè s'ajusta al que estan buscant, al nivell d'edat, o simplement, perquè la persona que ho rep en aquell moment s'enamora del text i es decideix a publicar", assenyala la Laia. Tot i que coincideix amb els seus companys, Teresa Roig considera que la qualitat hauria de ser la principal raó per publicar, "però és difícil que aquest aspecte passi per davant d'altres en un gremi que funciona principalment per i gràcies als autors consagrats", apunta.

Pau Planas

Lloc de naixement: Girona, 1974.

La seva primera novel·la: *La nau* (Amsterdam Llibres, 2008), guanyadora del premi de novel·la curta Just M. Casero del 2007. Hi explica la història d'uns personatges que viuen un inquietant viatge a un univers desconegut que fa trontollar els fonaments de la civilització.

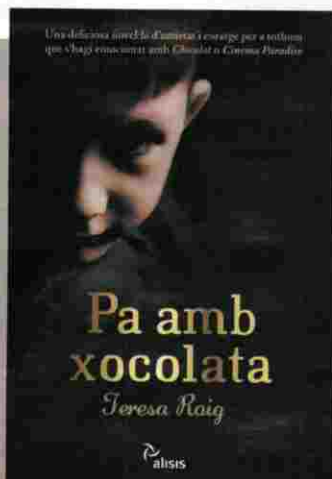
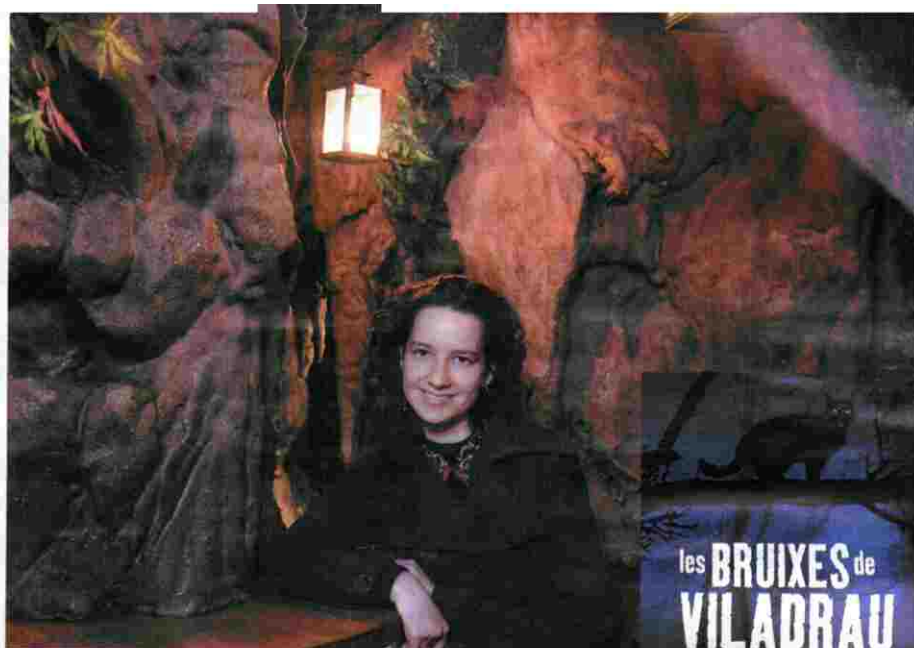
Laia Aguilar

Lloc de naixement: Barcelona, 1976.

La seva primera novel·la: *Isona* (La Galera, 2006).

La darrera: *Les bruixes de Viladrau* (Alisis, 2008), una història d'intriga i misteri que recrea la ferotge cacera de bruixes que va agitar Catalunya al segle XVII.

Compagina la literatura amb el món de la televisió, en què ha participat com a guionista en sèries com ara *Zoo*, *Ventdelplà*, *El cor de la ciutat* i *Un paso adelante*, entre altres.

Malgrat la dificultat de publicar, hi ha autors, com la Laia, que veuen el got mig ple pel que fa als recursos que es destinen per promocionar els autors joves. "Crec que cada vegada s'estan destinant més recursos. Hi ha petites editorials –i altres de més importants– que aposten cada vegada més per autors joves i desconeguts". La Teresa, en canvi, creu que no se n'hi dediquen prou, i assenyala que "s'hauria de potenciar la producció autòctona en general". En aquest sentit en Pau afegeix que la promoció hauria de servir per donar a conèixer noves veus –innovadores, originals, de qualitat– sense tenir en compte l'edat, "que és un ítem cada cop més ambigu i indefinit".

"Un escriptor pot tenir 40 anys i aportar un tipus de literatura molt més renovada i original que no pas un altre de 25 que potser escriu històries de sempre amb maquillatge modern", remarca. ■

Teresa Roig

Lloc de naixement: Igualada, 1975.

La seva primera novel·la: *L'herència de Harst* (Ed. Alisis, 2007).

La darrera: *Pa amb xocolata* (Ed. Alisis, 2008), una història propera i humana que mostra com es va viure el dia a dia de la Guerra Civil als pobles catalans.

Col·labora des de ben jove en publicacions, i edita contes en tot tipus de mitjans i reculls, pels quals ha obtingut diversos premis literaris. Després de treballar durant anys en el sector audiovisual, actualment es dedica a escriure.